

CUPRINS

Abrevieri	5
Capitolul I	
INTRODUCERE	7
Capitolul II	
SCURT ISTORIC AL ARBITRAJULUI INTERNAȚIONAL	12
1. Antichitatea.....	12
2. Evul Mediu – secolul al XVIII-lea.....	14
3. Secolul al XVIII-lea – anul 1950	16
4. Anul 1950 – prezent.....	18
Capitolul III	
PRINCIPALELE IZVOARE ALE ARBITRAJULUI INTERNAȚIONAL.....	21
1. Protocolul de la Geneva privind clauzele de arbitraj (1923)	21
2. Convenția de la Geneva privind executarea sentințelor arbitrale străine (1927).....	23
3. Convenția de la New York privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine (1958)	25
4. Convenția europeană de arbitraj comercial internațional (1961)	29
5. Convenția de la Washington pentru reglementarea diferendelor relative la investiții între state și persoane ale altor state (1965).....	33
6. Regulile de arbitraj UNCITRAL (1976/2010/2013)	36
7. Legea model UNCITRAL privind arbitrajul comercial internațional (1986/2006)	39
Capitolul IV	
DISTINCȚII TEORETICE ȘI TERMINOLOGICE ÎNTRE FORMELE ARBITRAJULUI.....	42
1. Arbitrajul național, străin, internațional, anațional	42
2. Arbitrajul internațional de drept public și cel de drept privat	48
3. Arbitrajul comercial și cel de investiții.....	50
4. Arbitrajul ad-hoc și arbitrajul instituțional	53

Capitolul V

TEORIILE PRIVIND NATURA JURIDICĂ A ARBITRAJULUI

INTERNAȚIONAL	60
1. Teoria jurisdicțională/teritorială.....	61
2. Teoria contractuală.....	62
3. Teoria mixtă/hibridă	63
4. Teoria transnațională/a autonomiei arbitrajului.....	64

Capitolul VI

SPECIFICUL CONFLICTULUI DE LEGI ÎN ARBITRAJUL INTERNAȚIONAL	66
---	----

Capitolul VII

DESPRE AUTONOMIA DE VOINȚĂ A PĂRȚILOR ÎN ALEGEREA LEGII

APLICABILE PROCEDURII ȘI FONDULUI	71
1. Principiul autonomiei de voință.....	71
2. Alegerea legii aplicabile, expresă sau implicită	78
3. Validitatea clauzei de alegere a legii aplicabile.....	80
4. Interpretarea clauzei de alegere a legii aplicabile.....	82

Capitolul VIII

DESPRE AUTORITATEA TRIBUNALULUI ARBITRAL DE A DETERMINA

LEGEA APLICABILĂ PROCEDURII ȘI FONDULUI	86
1. Acordul părților	87
2. Instrumentele internaționale privind arbitrajul internațional.....	88
3. Legi naționale privind arbitrajul internațional	91
4. Reguli de arbitraj.....	95
5. Concluzii.....	102

Capitolul IX

LIMITELE AUTONOMIEI DE VOINȚĂ A PĂRȚILOR ȘI ALE AUTORITĂȚII

TRIBUNALULUI ARBITRAL ÎN DETERMINAREA LEGII APLICABILE.....	104
1. Ordinea publică.....	108
1.1. Conceptul	108
1.2. Clasificare: ordine publică națională, internațională și transnațională.....	113
1.3. Conținutul conceptului	116
1.4. Reguli de ordine publică din dreptul Uniunii Europene	121
2. Normele de aplicație imediată	124
2.1. Concept	124

2.2. Clasificarea după sursă	128
2.2.1. Normele de aplicație imediată de la sediul arbitrajului.....	128
2.2.2. Normele de aplicație imediată din legea aleasă ca aplicabilă.....	130
2.2.3. Normele de aplicație imediată ale unei țări terțe	131
2.2.4. Normele de aplicație imediată derivând din dreptul internațional.....	136
2.3. Aplicarea normelor de aplicație imediată.....	139
2.3.1. Decizia tribunalului arbitral de a aplica normele de aplicație imediată	139
2.3.2. Conflictul între diferite norme de aplicație imediată.....	143
2.3.3. Determinarea conținutului normelor de aplicație imediată	145
3. Limite derivate din Convenția de la New York.....	147
Capitolul X	
DISTINCȚIA DINTRE ASPECTELE DE PROCEDURĂ ȘI CELE DE FOND	150
Capitolul XI	
DETERMINAREA LEGII APLICABILE PROCEDURII	156
1. Preliminarii	156
2. Legea procedurală și regulile de procedură aplicabile în arbitrajul internațional	158
2.1. Legea procedurală de la sediul arbitrajului. <i>Lex arbitri</i> este <i>lex loci arbitri</i> ...	159
2.2. Legea procedurală dintr-un alt stat decât sediul arbitrajului. <i>Lex arbitri</i> diferită de <i>lex loci arbitri</i>	165
2.3. Reguli de arbitraj.....	170
2.3.1. Regulile de arbitraj C.Arb-CCIR.....	171
2.3.2. Regulile de arbitraj ICC.....	181
2.3.3. Regulile de arbitraj LCIA	192
2.3.4. Regulile de arbitraj CIRDI și regulile procedurale din Convenția de la Washington.....	205
3. Instrumente de <i>soft law</i>	210
3.1. Regulile IBA privind administrarea probelor în arbitrajul internațional	212
3.2. Ghidul IBA privind conflictele de interese în arbitrajul internațional.....	214
3.3. Ghidul IBA privind reprezentarea părților în arbitrajul internațional	215
3.4. Notele UNCITRAL privind organizarea procedurilor arbitrale.....	217
3.5. Recomandările Asociației Internaționale de Drept privind stabilirea conținutului legii aplicabile în arbitrajul comercial internațional.....	218
3.6. Recomandările Asociației Internaționale de Drept privind Res Judicata și Arbitrajul	218

3.7. Principiile de procedură civilă transnațională ale Institutului American de Drept și ale Institutului Internațional pentru Unificarea Dreptului Privat (Principiile de procedură civilă ALI/UNIDROIT)	219
4. Legea sau regulile de procedură aplicabile principalelor aspecte procedurale	220
4.1. Capacitatea părților	221
4.2. Mijloacele de probă și administrarea probelor	226
4.3. Măsuri provizorii și conservatorii	235
4.4. Derularea procedurii	240
5. Instrumentele folosite de arbitri pentru determinarea legii aplicabile procedurii.....	246
5.1. Ordinul procedural	249
5.2. Conferința procedurală	252
5.3. Calendarul procedural.....	254
5.4. Termenii de referință.....	254
6. Concluzii intermediare privind determinarea legii aplicabile procedurii.....	257

Capitolul XII

DETERMINAREA LEGII APLICABILE FONDULUI.....	261
1. Preliminarii	261
2. Sistemele de drept național sau regulile de drept aplicabile în arbitrajul internațional.....	262
2.1. Sistemele de drept național	262
2.1.1. Clauzele de stabilizare	265
2.1.2. Dépeçage	271
2.1.3. Alegerea negativă	273
2.1.4. Clauzele variabile de alegere a legii aplicabile (Floating choice of law clauses)	276
2.2. Reguli de drept internațional public	277
2.2.1. Prevederile din tratatele bilaterale sau multilaterale de protecție a investițiilor	279
2.2.2. Proiectul de articole referitor la răspunderea statelor pentru fapte internaționale ilicite al Comisiei de Drept Internațional a ONU (2001).....	284
2.2.3. Convenția de la Viena cu privire la dreptul tratatelor (1969)	285
2.2.4. Convenția de la Viena privind contractele de vânzare internațională de mărfuri (1980)	288
2.2.5. Convenția Europeană a Drepturilor Omului	295
2.3. Reguli de drept nestatale	306

2.3.1. Principiile UNIDROIT privind contractele comerciale internaționale.....	311
2.3.2. Lex Mercatoria.....	314
2.3.3. Uzanțe din comerțul internațional	323
2.4. Opțiunea de soluționare a litigiului în echitate.....	327
3. Metode pentru determinarea legii aplicabile fondului.....	334
3.1. Metoda desemnării directe a legii aplicabile (Metoda directă).....	340
3.2. Metoda determinării indirecte (prin intermediul normelor conflictuale)	345
3.2.1. Metoda cumulativă.....	347
3.2.2. Metoda principiilor generale ale dreptului internațional privat.....	351
3.2.3. Metoda alegerii libere a normei conflictuale.....	353
4. Norme conflictuale la dispoziția tribunalului arbitral.....	354
4.1. Normele de soluționare a conflictului de legi la nivel internațional	354
4.2. Normele de soluționare a conflictului de legi la nivelul Uniunii Europene	358
4.2.1. Regulamentul Roma I.....	359
4.2.2. Regulamentul Roma II	361
4.3. Normele de soluționare a conflictului de legi din sistemele naționale de drept.....	363
4.4. Normele de soluționare a conflictului de legi cuprinse în Regulile de arbitraj	377
4.5. Normele de soluționare a conflictului de legi cuprinse în Convenția de la Washington	379
5. Concluzii intermediare privind determinarea legii aplicabile fondului.....	387
Capitolul XIII	
CONCLUZII FINALE ȘI PROPUNERI <i>DE LEGE FERENDA</i>	393
BIBLIOGRAFIE.....	403